

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

2. *Structura.* Incitatus enim est ad hoc facinus à Diabolo, qui eum obledit, non corporaliter, ut mutum & surdum, Luc. 11. vers. 14. sed ob pertinaciam, quia magis Diabolo, quam Christi admonitioni loeum reliquit, sicut adhuc hodie omnia peccata à Diabolo originem trahunt, & qui peccatum facit, ex Diabolo est, 1. Joh. 3. vers. 8.

3. *Cura,* nam

1. *Pontifices compellat.* Ubi enim Dominus opinionem ejus non approbat, sed potius improbat, ira incitatus, tacite Bethania Hierosolymam se confert ad summos Pontifices, quibus propositum de Domino illis tradendo, explicat. O Satanicam malitiam!

Quot eorum adhuc hodie occurrunt, qui cum hostibus veritatis colludunt? Verum, qui non est mecum, contra me est, ait Servator, Luc. 11. v. 23.

2. *Mercedem postulat.* Quid inquit, vultis mihi dare, & ego vobis eum tradam? Hic quanta vis avaritiæ sit, perspicimus. Radix enim omnium malorum est, 1. Tim. 6. vers. 10.

3. *Triginta siclos acceptas.* Nostro calculo forte decem Imperiales fuerunt, hos Judas acceptas, & prodit Christum.

Hinc apparet, quod mundus Christum ejusque Ministros in tenui pretio habeat. Verum quo viliores æstimantur in oculis hominum, eo majores putantur in oculis Dei, qui illos tetigerit, pupillam oculi ejus tangit, Zach. 2. v. 8. *6. f. Scod. 21. 32.*

4. *De Christo prodendo cogitat.* Servator Judam in Collegium Apostolicum assumerat & omni indigentia ita sustentaverat, ut ipse cum cæteris discipu-

lis, nihil sibi defuisse fateatur, Luc. 22. vers. 35.

Jam mercedem ipsi persolvit, dum ansam captat, ut eum prodat. Hæc fœda ingratitude est, quam omnes pii Christiani cane & angue pejus fugere debent. Non enim bene erit, beneficia non compensanti, Sir. 12. v. 3.

Secundo.

Sequitur nunc altera pars, in qua considerabimus *Agni Paschalis preparationem.* Ubi notandum

1. *Impulsus.* Hic spectabimus

1. *Apostolorum questionem.* Ubi vis, inquit, paremus tibi comedere Pascha? Recte faciunt hac in parte Apostoli, quod nihil contra voluntatem Domini aggrediuntur. Mundus est, cujus rectum est opus, Prov. 21. v. 8.

2. *Christi responsionem.* Misit enim Petrum & Johannem, cum hac instructio- ne: Ite in civitatem ad quendam, & dicitte ei, &c.

Monstrat hæc

1. *Locum passioni congruentem,* qui est Hierosolyma. Non enim capit, Prophetam perire extra Hierusalem, Luc. 13. vers. 33.

2. *Oculum Christi omnituentem.* Bethania distabat ab Hierusalem quindecim stadia, quæ fere milliare dimidium faciunt, nihilo minus videt hominem vas testaceum portantem: sicut & cœnaculum magnum stratum, & novit omnia, quæ sibi ibi obventura sint, In ipso enim omnes sapientiæ & scientiæ Theauri absconditi sunt, Col. 2. v. 3.

Notetur hoc in *dehortationem*. Servator virum cum vase aquæ testaceo eminus videt. Ita etiam te in evacuandis vini amphoris, ut & aliis delictis occupatum videt. Propterea caute agas. Die novissimo omne occultum in iudicium adducet, sive bonum, sive malum sit, Eccles. 12. v. ult.

Sed & in *consolationem* vestram adhibete. Christus cernit hominem cum vase aquæ testaceo. Ne dubites velim, mi Christiane, quin & tuam miseriam perspiciat, quando inter satis molestos labores sola aqua contentum te esse oportet. Perfer id in patientia. Veniet olim tempus, ubi præ exultatione cordis jubilabis in æternum, Esa. 65. v. 13. 14.

3. *Virtutem Christi omnipotentem*. Neq; enim precariò hospitiū, sed satis pro imperio flagitat: Magister dicit: Tempus meum prope est; apud te facio Pascha, cum discipulis meis. Ita adhuc hodie sicut rivus aquarum, quocumque voluerit, corda inclinare potest, Prov. 21. vers. 1. Ideo animus minus abjiciamus quando fremunt gentes, & populi meditantur inania, Psal. 2. vers. 12. Nos ejusmodi gaudeamus Domino, qui vel verbulo omnes inimicos nostros ad pacem convertere potest, Prov. 16. v. 7. Classicum carite populi, & vicini, Esa. 8. v. 9.

3. *Fidelem executionem*. Discipuli equidem multa obstacula prætereunda pertulerunt, dicturi: Quis Domine, id congruet? Anne hominibus ignotis imperare debeamus, ut te hospitio excipiant? Tu omnibus invisus es: & Pharisei edictum promulgaverunt, ut si quis norit, ubi degas, id indicet. Quid si hospes id deneget? quid si pericu-

lum vitæ incurretes? Verum hæc & similia alia seponentes, Domini sui præcepto inhærent, fideliter iussa ejus expedientes. Ita & nos seposita omni disputatione verbo scripto inhæreamus, licet rationi nostræ absonum videatur. Melior enim est obedientia, quam victima, 1. Sam. 15. v. 22. 23.

II. *Confessus*, qui describitur

1. *Ratione catus discumbentis*. Vespere enim facto discumbebat Jesus, cum duodecim discipulis suis.

Alias de agno Paschali mandatum est, quod Israelitæ illum stantes comedere debuerint, tanquam festinantes, Exod. 12. 11. Sed hoc de prima comestione intelligendum, unde postmodum in omnibus locis, ubi Deus Pascha Israëlitis celebrandum injungit, stationis nulla amplius mentio fit, Lev. 23. v. 6. Num. 28. v. 17. Deut. 16. v. 2. Ideo nec Christus Ceremoniam hanc observavit, sed cum duodecim accubuit.

Nos hinc notamus

1. *Regulam malos ferendi*, Servatorem non latebant insidiæ Judæ, quod cum summis Pontificibus pactum fecisset, de prodendo Domino: Non vero propterea eum à comestione agni Paschalis excludit, sed cum reliquis Apostolis accumbere finit: nobis in exemplum, ut & nos malos cum mansuetudine toleremus, 2. Tim. 2. v. 24. neque enormes peccatores, si peccatum eorum occultum sit, illique id pernegent, à sacra cœna excludamus. *De occultis enim non judicat Ecclesia*. Deus aliquando illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, 1. Cor. 4. v. 5.

2. *Licentiam cum bonis accumbendi*. Viri justi sunt tibi convivæ, Sir. 9. vers. 23.

2. Ratione sermonis intervenientis, & quidem

1. In poculi valedictorii propinatione. Accepto enim calice, gratias egit, & dixit: Accipite hoc, & dividite inter vos. Dico enim vobis, quod non bibam de generatione vitis, donec Regnum Dei veniat.

Hoc poculum erat circularare, quo Servator indicat, non peccari, si amici ex cordiali gratulatione, potu se invicem saluent. Desiderium justorum profectò bonum est, Prov. 11. v. 23.

2. In Cœna sacramentalis consecratione. Postquam enim poculum valedictorium circulariter missum erat: Dominus aliam actionem incepit, & primò accepit panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis & ait: Accipite & comedite, hoc est corpus meum, quod pro vobis datur. Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix est novum Testamentum, in sanguine meo, qui pro multis effunditur in remissionem peccatorum.

Hæc ita institutio S. Cœnæ est, in qua nobis Servator mediante pane benedicto, corpus suum in cibum, & mediante calice benedicto, sanguinem suum in potum ordinavit, in plenariam certiorationem, quod remissionem peccatorum habere, & cum eo in æternum vivere debeamus, Joh. 6. v. 51.

Onunquam satis prædicandum beneficium, quod Servator nobis hæc in re exhibuit! Nam ut Hilarius scribit: *Hæc sumta & hausta efficiunt, ut Christus in nobis sit, & nos in Christo.* Ideòque in omnibus adversitatibus lætabundus cum Paulo dicere potes: Certus sum, quod neque mors neque vita &c. Rom. 8. v. 38,

De Tertio.

Restat ultima & III. pars, nimirum *Symbolica valedictoria recordationis manifestatio.* Quæ facta

1. *Amicabili pedum lotione.* E cœnâ enim surgit, & ponit vestimenta sua. Et cum accepisset linteum, præcinxit se, deinde misit aquam in pelvim, & cœpit lavare pedes discipulorum &c.

Hic perpendenda

1. *Autoris magnificentia.* Hic est Christus, Servator noster pietissimus, verus Deus à Patre ab æterno genitus, & verus homo ex Maria in tempore natus, hic pedum hanc lotionem instituit, eoque indicat, non se venisse ministrari, sed ministrare, Matth. 20. v. 28.

2. *Operâ vilipendentia.* Posuit enim vestimenta sua. Et cum accepisset linteum, præcinxit se. Deinde misit aquam in pelvim & cœpit lavare pedes discipulorum: & extergere linteo, quo erat præcinctus.

Hæc aliàs servorum opera fuit, quam Christus hæc exantlat, quò significet, se justum esse servum Dei, Esa. 53. v. 11. qui propter nos servi formam induerit, ut nos Reges & Sacerdotes faceret, coràm Deo & Patre suo, Apoc. 1. v. 6.

3. *Petri resistentia.* Hic principio lavari minime vult. Postquam verò Dominus ei minatur, nisi laverit eum, non habiturum eum partem secum: non tantum pedes, sed & pedes & caput lavanda offert.

Nos exemplo ejus cautiore facti, divinæ ordinationi minus refragemur, licet non intelligere aut comprehendere valeamus,